

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قلیبی
اعمال علمی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده‌سند دایره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتمیدر .

نسخه‌سی هر رده بکرمی پاره‌در .

۲۲ ربیع الاول ۱۳۲۹

وایحی مولایان قریب : انجیلانلار تفرقه‌سز مالک

شرائط اشتراك :
سنه‌لی ۳۰، آلتی آیللی
۲۰ غرضدر

مالک اجنبیه ایچون :
سنه‌لی ۱۰، آلتی آیللی ۶ فراتقدر . اعلانات ایچون
اداره ماموری محمدذهنی بکه مراجعت ایذیلیر .

۲۳ مارت افرنجی ۱۹۱۱

۱۰ مارت ۱۳۲۷

فهرست مندرجات

مسلك اعتصام . — رد مقریات . — تربیه، ایکنجی
یارادیلیدیر . — ادبیات متصوفانه : مولد [مابعد] ،
عشق بالا ، اوچونجی مجلس . — حیات و هیئت اجتماعی
• شئون مهمه . — زراعت نه‌حاله ؟ . — مدارس
و پیشکتر . — هفته‌لی وقوعات .
• ماسی موزعلردن ازانلی در . [

بر تدبیر مفید

عناصر مسلمة عثمانیه‌ک ارکان جلیله‌سندن اولان
تورکلرله ازانودلر آراسنه منافرت القاسی ایچون
اغیار اتحاد و باخصوص اجنبی اغواچیلری حروفات
مسئله‌سی وسیله اتحاد ایدیورلردی . حکومت عثمانیه‌ک
بو حروفاتله اولان تدریسات خصوصیه‌ی ده‌منع ایدیشی
ایسه ، حسن نیته رعماً ، قواعد مشروطیتله موافق
اولامازدی . بودفعه داخله نظارتی حروفات مسئله‌سی
سربست براقشدیر . بزامنیرکه بوباده ویریلن حریت ،
اسکی منعیتدن زیاده حروف عربیه‌ک رواج سبب
اولاجقدر . اصل مسرور اولاجمیز جهت ایسه
ایکی قارداش عنصر آراسنه آرتق ارباب ففاق منافرت
القاسنه مقتدر اولامایه جفیدر . داخله نظارتک شو
تدبیری رفع مشکلات زمیننده مهم برخطو در . بنابرین
داخله نظری خلیل بکی شو باعث اتحاد و اخوت
تدبیرندن ناشی تبریک ایدرز .

قارداش اولق ضرورتنده بولونانلرک آراسنه
قونیلان ماعدتک دوام ایتیه جککنه امین ایدک .
امر اعتصام ، ماضیه دکل ، هر آنه حکمدر . . . . .
دیمورمی که : اذکتم اعداء قالف بین قلوبکم فاصبحتم
بنعمته اخوانا »

کوجوک رتبه‌لی ضابطان معاشی

اردو ، برملتک آینه‌ی اجتماع ایدر ، ناصل که هیئت
خدمه دینی‌سی آینه‌ی معنوی ایدر . کوجوک رتبه‌لی ضا
بطانمیزک معاشانی حوائج معیشتلرینه کافی دکلدی .
ترفع مسئله‌سند انخان اولونان شایان تقدیر قانوندن
صوکر اهر کوجوک رتبه‌لی ضابط ، بهار عمری حزان
احتیاج ضرورت دنده کچیرمکه محکوم ایدی .
شایان شکر ایدر که بوحاله نهایت ورمکه کرک حکومت
و کرک اکثریت فرقه‌سی عزم ایتشدیر . عمری وطن
وملتی اضرار ایله کچیرمش اولانلره آووج دولوسی
تقاعد معاشی ، ملیونلره غروش محتاجین و چراقلق
آقیمی ویرمکی وظیفه عدل و احسان کوردیکمز
حاله دین و ملت اوغورنه حیات و راحت فدا ایدنلره
حق معیشت ویرمک وظیفه حق و اذان ایدی . اکثریت
فرقه‌سک ، تقسیم قشله و میدانک صایلمه‌سنه قرار
ویرمه‌سندن نه درجه متأثر اولدقسه ، بوابیشه قرار
ویرمه‌سندن دخی اودرجه سهویندک .

انظار ملنه

برایچو ایضاعات

[مسلك اعتصام]

طشهره قارئلر مزدن برقاج مکتوب و برقاج جرائد
مجله نسخه‌سی آلدق . مقصد و مسلكمیز ، فکر مزجه ،
غایت واضح ایکن بعض قارئلرجه باشقا تفسیر و تأویله
اوغرا دیغنه حکم ایتکده مضطر قالدق و بواضطر ادررکه
شو ایضاحاتی تقدیمه بزی سوق ایتدی .
« حکمت » هر شیدن اقدم حقه منسوبدر . کندنجبه

منافع ملت ، وطن و دین ، هر ملاحظه و افکارک
فوقده‌در . لکن بوندن اوتیه بری به عداوت بسله
دیکمز معناسی چیقارمق نه قدر حقسز ایسه بر فکر
محصورک و یا خود اوچ بش کشی نک اسیر و مدافعی
ظن ایدینه مزده اوقدر حقسزدر .

تنقیداتمز هیچ بر مقصد شخصی بی و هیچ بر شخصک
مقصدی متضمن دکلدیر . فکر اعتصام و اتحادک
خادمی اولملغمیز بزی طرفدار ائتلاف و مودت ایتک
مجبوریتده بولوندریر . تنقیدات و اعتراضاتمز ، هیچ
بر غرض و عوضی متضمن اولمادیغندن حق سهو نلری
نمون ایتمه‌سی امید ایله رز .

بوکون سرکارده بولونان قاینه‌ک سیاست عمومیه‌سنه
و خصوصاً سیاست خارجه و اقتصادیه‌سنه معترض
بولونیورز ، چونکه براز ده‌جا جدیت و متانتله ده‌جا
فضله خدمت ممکن اولدیغنه قائلز . لکن بوندن بزم
اتحاد و ترقی جمعیتی مخالفینی میاننده بولوندیغمز حکم
ایتمک خطادر . اولاً اتحاد و ترقی نه‌در ؟

وادی : شخصیاتده کیرشدکری جدال منفورک
جریانلرینه قایلانلره کوره اتحاد و ترقی جاوید بک ،
احمد بک و محمد بک کی اوچ بش کیمسه دن عبارت .
بز بونظریه‌ی هیچ بروقت قبول ایتمیز . اتحاد و ترقی
بزجه عزیز بر منظومه فکر یه دن عبارتدر . بومنظومه‌ی
دور استبدادده موقع تطبیقه قویانلر ایسه سلامت دین
وملتلری ایچون فدای جان و ضرر لاشمش و هر بریسی
کندینه دوشن وظیفه‌ی خدایسندانه بر صورتله اجرا
ایتمش ذواتدن متشکل بر هیئت ذی حیت ایدی . شیمدی
ایسه یوز بیکلرله وطنداشی احتوا ایدیور . اتحاد و ترقی
دینلرجه بوسپای معنوی بی کور میوبده بوکون ناظر
ویا مبعوث اولش بش اون کشی بی کورمک ، دوغری
بر نظر دکلدیر .

احتمال که بویله برخطایه ، اویله برعجب و غروره
اوناظرلر ، اومبعوثلرده دخی دوشن اولدی . لکن

بزم امید ایدرز که اتحاد و ترقی نیک شخصیت معنوی به سی خطا ایدنلره خطاسنی آکلاداجق بردوره تکامله کیرمشدر .

اتحاد و ترقی ، اداره سیاسی دست همتنه تودیع ایتدیکی فرقه واسطه سیله ، شخصلرندن وطن و ملت خدمت امید ایتدیکی منسوبینی تدبیر امور ملتله توظیف ایدیور . بویله بر توظیف اونلره قدسیت ولایطیلک صفی و برمن . بوموظفین ، اتحاد و ترقی نیک محترم بر سلسله آمالدن عبارت اولان پروگرامنک مواد عاجله سنی قوه دن فعله چقارمغه موفق اولورلرله ، بز اونلری تکریم و تحیل ایدرز . لکن مقصددن خطا و قصدا ، انحراف ایدرلرله ، محضا اتحاد و ترقی به منسوبدرلر دییه اونلری استحسان ایتمز .

انقلاب کونه قدر اتحاد و ترقی منسوبینی محدود و بونک چوغیده عسکر ایدی . عسکرلر سیاستدن چکینلجه اورته ده بش اون کیشی قالدی . بونلردن بر قاجینک نفوذی چوق بویودی ، یا کلش دوشوندکلری مسائل کوریلدی . بز اونلره اعتراض ایتدک .

اتحاد و ترقی نیک بعضی اعضاسی ، سفالت دورهنده کی دعالرینی اونودان و دوره سعادتنده اللهه عصیان ایدن غافلر کی ، انقلابی هانکی قوتله یایدقلمرینی و مملکتی هانکی قوتک اتحاد و ترقی به سوق ایده چکی اونوتدیلر ، شهر چارشوسنده دوچار تحیر اولان کویلدلر کی ، اوروپانک بعضی ساخته آلایشلری خصورنده کندیلرینی غیب ایتدیلر . بز اونلره ده اعتراض ایتدک .

عجبا بونتنقیدات و اعتراضاتمله اتحاد و ترقی به فنانق می ایتدک ؟ اصلا . بوکون اتحاد و ترقی نیک شایان تقدیر بردوره تکامله کیردیکنی کورمکه مسرورز . کوریور . رزکه ایدیلن خطای تعمیره چالیشیور ، کوریورز که ینه وطنه خدمت ایچون اوغراشیور و کندیسینی احیا ایدن افکار اصلیه به رجعت ایدیور .

دین و وطنی سهون هرناموسلی آدم ، اتحاد و ترقی به یوشرفی تکاملده ظهیر اولمالی در . عجبا اتحاد و ترقی بر مکتب احق ایسته سه ، بومحترم خدمتی اوپایور دییه اوکا معاونت ایتدک موافق حیت می در ؟ خایر . ناصل که فنا بر آدمی ، محضا اتحاد منسوب دییه توقیره قالمیشمقده موافق حیت دکلدر . شیمدی به قدر بر جوق مقالاتمزه ، برکونکی احتیاج ایچون حاضرلا . نمادیمیزی و هرایشی بالضروره اکسیک کوردیکمیزی سوله دک . بونی ینه تکرار ایدیورز . تنقید ایدم ، لکن دوستانه و حقیرستانه اولسون . بوکون بویوک بر بحران ایچنده بولونیورز . شرقک انتباهی ، بو انتباهدن متضرر اولاجقلمرک شدتله فعالیتی موجب اولدی . اورطه ده اولان رجالی بوجدالده موفقیتله کوره شهجک اقتدارده کورمیورز . شوخالده بوتون امیدلرمن ، بومتین وفداکار ملتک همت عزمنه باغلی بولونیور . آرتق اوروپالیلر یالکمز باب عالی به دکل ، برازده بو عالی ملتک تظاهر ایتدک بایقور ، ملی برقونفرانس ، ملی برمتینغ برناظرک بیاناتندن دهابویوک تأثیر پایور .

شولده هیمزه دوشن وظیفه اصلیه ، افراد ملتیه هر فکر ، هر ملاحظه نیک فوقیده اولان برامل مقدسک اطرافنده طوبیلا مقدر . ملت :

سلامت عمومی

ترکیبیه افاده اولونایسله جک مقدس بر فکرک اطرافنده طوبیلا نمالی در . تا که بز ی ویزه بل باغلا یانلری قورتاراجق اولان مقدس امل ، مقدس اتحاد حصوله کلکسین . عناصر عثمانیه بی اتحاد ایتدیرم دیورز . نه قدر نجیب بر آرزو ! یکی اما برعائله افرادی کندی ارالرنده اتحاد ایدمزه ، محله قومشورینی اتحاد دعوتلری براز کولونج اولمازنی ؟ بز مسلمانلر اولا اتحاد ایدمده صوکراده بولکلشن سعادت غیر مسلم وطنداشلمزنی دعوت امکان اصل اولسون . بز اتحاد ایدرله ، منظومه عثمانیه نیک کتله مرکزیه سی وجوده کلیر ، و هرکس بولکلته متجده نیک جاذبه سینه تردیف دور وسیرک ضرورت حیات شکلی آلدیگی آکلار ، اختلاف یرینه ائتلاف ، عداوت یرینه مودت قائم اولور . ایشته مسلکمز ، ایشته مقصدمز . بیله مه رزکه باری بودفمه دردمنز آکلادایلدک می ؟

شهیندر زاده قلیلی

امیر علمی

مشترکین کرامزه

« حکمت » ک ایکنجی سنه سی ایچونده اشتراک ایده جک ذوات کرامه ، پوسته اجریتله برابر اون درت غروشه کونده ریلکده اولان « سنوسیلر ، عبدالحمد وسید مهدی » ، اعماق خیال - برنجی کتاب « بر قاجعه ، بر مضحکه و بر موعظه ، پوسته اجریتله برابر یالکمز الی غروشه و یریه جکدر . آرزو ایدنلر ، اداره مزه یازمالیدرلر . سنه اورطه سنده ابونه اولان ذوات دخی عین فیأله اثرلری ایسته یه بیلیرلر .

ایکنجی سنه مز

ابلیس بهم نیک اوچونجی و دوردنجی کتابلری [حسن صباح کجنتی - آدم و ابلیس] و تصوف اسلامی نیک دوردنجی و بشنجی کتابلری [اسرار آدمیه - سیرسلوک] تفرقه ایدیله چکی کی حیفته حکمیه و ادبیه ، مباحث اجتماعیه و فیه دهابویوک اهتمامله تعقیب اولوناجقدر . ذوق مایمزه و اداب وطنیه مزه موافق بر صورتله جدیاتی لطیفه شکنده یازان بر محرر مزه بر حیفته تخصیص ایدیلدی . متصوفین کرام ایله مشاهیر فلاسفه نیک تراجم احوال و افکاری ایچون آیری صحیفه مز اولاجقدر .

انتقادات

اسلامک حالت روحیه سی حقنده

تدقیقات

بودو دارالفنونی مکافاتی احراز ایتش متفکرین اسلامیه دن ونونس مهاجرینندن دوقتور

شریف احمد الحسینی بک

قارداشمن طرفندن

دوقتور بوازه به قارشی یازیلان فی ردیه

— ۳ —

۱ دوقتور شریف احمد بک ، مسلمانلرک هیئت و ریاضیه عائد کشفیات و مساعیرینی تمهید ایتدکدن صوکرابووازه کی شوسرنامه لی مبحثنه کچیور :

بووازه نیک شومبجده کی بیاناتی ، کندیسینک یالکمز بر قزیل صوفودکل ، عین زمانده علم تاریخ نقطه سندن جاهل اولدیغی ده بیلدیریور . بوقدر قبا جاهلله هر لسانده و یریلن مختصر و مفید براسم وارسته آداب مطبوعات بز ی اواسی یازمقدن منع ایدیور ، باقکمز نه دیور :

طفلیت اسلام

« هرکس بیلمه لی در که مسلمانلرک صنعتکارلری ، علملری ، مهندسلری ، طیبیلری ، معمارلری ، زراعی زورله مسلمان ایدلمش اسپانیول خرسیتیانلردن عبارت ایدی که بونلر ، حیاتلرینی قورتارمق ایچون اسلامی قبول ایتدیلر . . . . . »

« اسپانیول بر خرسیتیان ایکن مسلمان اولان » آوه روئس « اسمعیله مسلمان آدی شکلنه صوقارق آثارینه « ابن رشد » امضاسنی آندی . کذا اسپانیول بر خرسیتیان ایکن ینه مسلمان اولان « آوی سن » امضاسنی « ابن سینا » به چویردی !!!

« بنابرین اسپانیا مسلمانلرینک کشفیات فیه و علمیه سی ، موازنه ماغیه لری بوزوق اولان مسلمانلره عطف ایدیله مز ! »

شریف احمد بک ، بو عصر مدنیتده بودرجه جاهل بر آدم وهله علم احوال الروح علمی اولمق دعواسنده بر جاهل بولوندیغنه تحیر ایدیور ، و بو جاهله دوقتور لوقه رقیق « طبابت اسلامیه » تاریخنه ، مشهور روانک « ابن رشد و مسلکی » نام اثر مهمنی توصیه ایدیور و دیور : « ابن سینا ، عمرنده اسپانیایی کورمه مش ونه کندی ونه ده اجدادنده خرسیتیان بولونماش ایرانی بر مسلمانلر بخارا قریبده افشانه ده دوغمشدر . اسمی ابن سینا حسین بن عبدالله بن حسن بن علی در . »

ابن رشد کلتجه : مشار الیه ، فقهای اسلامیه اراشنده شهرت قازانمش ذوات یتشدیرمش بر مسلمان عالمه سینه منسوب اولوب قرطبه ده دوغمش و خالص

عبدالر. اسمی ابن رشد محمد بن احمد بن رشد در .
بوعصر مدینه متفنن اولمق ادعاسنده بولونان بر آدمک ،
اهل صلیب محاربه سنی میدانه کترین قرون وسطانک
جاهل پاپاسلری کی دوشوندیکنه تعجب ایتمک قابل
دکدر . « بزه قالیسه بونده تعجب ایده جک هیچ
برجهت یوق . بوعصر مدینه دیدیکمز تکاملات
صناعیه عصرنده ، سوبه معنویه جه شو جاهل واحق
بووازه دی دن باشقا درلو دوشونمئین وبنابزین قرون
وسطانک « پی لر میت » دن هیچ رفرقی اولمیان آدم
پک جوق . نیجه احقر وار که انسانیت صافیه نک
بویله ماصالری قبول وهضم ایده جکنه ذاهب اولویور .
پاره ایله قاندرامادقاری وجدانلری ، افترا ویلانلره
اسلامدن چورمک املنه قاییلیورلر . زواللی احقر !
اونلریلمه لیدرلر ، حقیقت ، افترا لره سترایدیلهمز .
اونلریلمه لیدرلر ، آفرقاده انتشارینه مانع اولمغه
چالیشدقاری اسلامیت ، عن قریب اوروپاده دخی
انتشاره باشلایه جقدر . یقین بر استقبالد شخص معنوی
اسلام ، اوروپایی هیات ارشادیه صورتنده دولاشه جق
ووجدانی ظلماتده قالانلره شوزلری سوبیله جکدر .

الله بر محمد حق و انسانیت عدل و اخوتدر

بووازه لر حاضر اولسونلر ، یقین بر استقبالد ،
نور وحدت ، ظلام شرک وبت پرستی پی جهانندن
قالدر اجاج ، حقیقی اخوت دورره سنی اعلان ایده جک وینه
لسان حق : جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل كان زهوقا
سوبیله جکدر . ختام

حکایت

تربیه . ایکنجی یارادیلشدر .

— ۳ —

کچن مقاله مزده تربیه دن فائده کوریه میه جکنی
ادعا ایدنلرک شودعواسی نه درجه چوروک اولدیفنی
سوبیله مش ایدک . بومقاله مزده اومسرو داتمزی اثباته
چالیشه جفر .

اوج مرتبه یه آیردیغمز تربیه نک اک مؤثری
« تربیه ابتدایه » در . علوم اجتماعیه نک اک مقبول
موضوعلرندن بری ده ، انسان ابتدائی وچوققلرده
مشترکاً موجود استعدادات و تمایلاتک تحلیل و تدقیقه
عائده مباحثدر . انسان ابتدائی ده « خاصه تقلید » جوق
قوتلدر . کذا بوسیط و غیر مشغول دماغلرده
« دقت » کیفیت ده پک قوی در . برچو جق ، ایلك
کوردیکی مثاللری ، ایلك دیکله دیکی سوزلری اکثریا
عمرینک صبوکته قدر اونوتماز ، بونلری شکلا
اونوتسه بیله ایجابات و ثمراتی اونوداماز . عالم ذوق

و سفاهتده اوزون مدت قوشدقدن صوکر ا معصومانه
ومنزویانه حیات سورمش ووقتی اوقومق وایلك
ایتمکله کچر مش اولان برسوکیلی ارقداشک شوقیه تلی
سوزلری هیچ اونوتماز :

« ایلك سوز آکلامغه باشلادیفی زمان عصمتده
آلدیفنی تلقیناتی بر آدم اصلا اونودامیور . بن ،
صفحات تفکرک هپسندن کچم ، هپسنی کوردم ویاپدم .
اک سفیه و اخلاقسز آدملرکی اذواقه دالدیغ زمانلر
اولدی . عیش و سرمستی نک ویردیکی بدخوبی
وعصیتله حقوق انسانه تجاوز ایتدیکم و همجنسیمی
ایختدیکم زمانلرده اولدی . لکن هیچ بروقت
مردود و فتنارایش ایله افتخاره ، بومردودیت وفالنی
استحسانه و هله بویله افعالدن صوکر ا تأثر وندامت
حس ایتمکمه موفق اولامادم . بوقدر اعمال مردوده
و ذمیمه ایچنده ، بنده نظافت و شرافتی غیب ایتمه مش
برشی وار ایدی . . . . . وجدانده موجود و حاکمیتی
غیب ایتمه مش اولان برنور . بونک نه اولدیفنی ،
نه یک ثمره سی بولوندیغی دوشوندم . بونور ، والدیه مک
وجدانندن سلیمه من طاتلی و مؤثر تلقیناتی ایدی . . . .
تربیه ابتدایه نک برنجی درجه ده عاملی والدلر ،
صوکر ا پدر و عائله خلقی ، خدمتچی و ابتدائی معلمی در .
برچو جقک تربیه لی یعنی انسان نامنه مستحق اولمق
ایچون لازم ککن مکتسباته تمل اولاجق بر اساسی
حائر اولماسی ایچون ، اوکا تربیه ویره جکدرک اصول
تربیه یه واقف اولمالری ایجاب ایدر .

ایواه که بزه اک اولمیان بودر . اولجه بزم ده
ملی و دینی بر اصول تربیه من وار ایدی . ادوار
انحطاطیه مزده هرشی کی تربیه اصولی ده بوزولدی ،
هیچه ایندی . حالا فقرا و عواممز ، بیلمدکلرندن
ویلدیریدکلرندن اک بسط بر اصول تربیه یه واقف
دکدر . متوسطین ده مکمل بر اصول تربیه دن
محرومدر . اغنیاء و مرفهینمز ایسه ، اکثریتله شایان
استکراه بر مقلد لکه زواللی وطن و ملت حسا ، میلا
و تربیه یابانجی و معافیله عین صورتله سائر اقوامده
یابانجی و بنابرین انسانیت ایچون بی فائده بو وطن
ایچون مضر اولاد یتیشدیریورلر .

بو یوک قوناقلرده اطفال ، اوللری چرکس و جاهل
جاریله لاله ابدال ذنجیه لرک دست تربیه سنه تسلیم ایدیلیدی .
بونلرک همت و غیرتیه چو جق آلتی یدی باشنه قدر
بوتون اوصاف ذمیمه یه و بالخاصه نخوت و غدره مالک
اولمش بولونوردی ، طابانسلرلی ، دونکلک ،
زن مشربلک کی خدمتکار قادیلره مخصوص نعوتده
جابا .

شیمدی بوموجوده برده تیش ایکی مللک ترسانندن
عبارت « مریه » لر علاوه ایدلدی . بواوچ چشید
تربیه مأمورلرینک ایدی مشترک همتدن چیقان
چو جققلرده بالاده کی اوصافدن ماعدا « استحقار ملیت ،
بو یوک برخود پرستی » دخی بولونور . هر قاعده نک
مستثناسی واردر . اولابیلر که بوسورتله تربیه کورن

چو جققلردن آزقنا ، حتی ایکنجی و اوچونجی
درجه لرده کی تربیه نک انتظام وجدیتی سایه سنده آبی
ادملرده اولسون . لکن قاعده ، اساسی و عمومی در .
آیری آیری تفصیلاتدن اول بزه کی تربیه نک
خطوط عمومی سینه برکوز آتالم ، وایشه مبادیدن
باشلایلم . بشیکده کی چو جق آغلامغه باشلار ، بونی
دویان پدر و والدیه یاپارلر ؛ نوزادک وقتسز فریادلرندن
بیزار اولان پدر . . . . . اگر سکوت بو یوککلکی
کوسترمز سینه بر قاج سوز خوردا نیر و یا خودده :
چو جغه باق « کی برامر ویرر . والدیه در حال
چو جقک آغزینه مهنه سی صوقار ! ! عجب اچو جق
نیچون آغلا یور ؟ برچو جغه کونده قاج کره و نه و قتلر
مه ویرمه لی ؟ پدر و والدیه یوزده دوقسان بورلری
دوشونمز . . . . . آغلایان چو جققلره آفیون ویرن
وراحتجه اویوتان زواللی جاهل والدیه لرده جوق .
چو جق بهشیکدن چیقار جقماز ، والدیه سی ،
اقریاسی ، خدمتچیلری طرفندن ایلك یاییلان همت ،
چو جقی پیس بوغاز ، عارسز ، هراستدیکنی یایمغه
هوسکار ایتمک اولور . علائم محبت اولمق اوزره لزومی
لزمسز ما کولاندن هراوکنه ککن چو جغه اکرام
ایدر . معافیله اکثر عائله لرده چو جق بو یوکجه ،
اولکی معاسزا کراملر قدر معاسز تکدیرلره ، تویخلره ،
حتی دایاغه مظهر اولور . حتی والدیه سی ، چو جغه
قارشی « پیچ قورسی کی اولدقچه نازکانه ! ! خطا بلردن
عواملفی نسبتده . . اوغلی کی شتومه » قدر هذائلری
صرف ایدر .

پدره کلنجه : اگر اقشاملری آوه سرخوش
کله رک نوزادینه دنائت درسی ویرمیورسه ، اکثریا
فضیلت و اخلاق درسی ویرمکی ده زائد بولور . عائله
خلقی نک هر حرکتی اطرادسز و انتظامسز اولدیفنی
ایچون چو جق ده پک کوچو ککن کیفیه ، سوق طبعیه سینه
تبعیتله حرکت ایشیر .

بزه اک طائلی محبت ، اوته کی ربیکنی ذم و تشهیردن
عبارتدر . باخصوص قادیلر مزده . چو جق بو محبتلری
دیکله یه دیکله یه هرشیدن اول تمام اولور . پک جوق
غیر معقول آرزولرینه مساعدده ایتدیکمز حالده بعضاده
اک طبیعی آرزولرینی اسعاف ایتمه ییشمز ، چو جقی
حیله کار ویلانجی اولمغه سوق ایدر .

والحاصل چو جق ، آغوش عائله سنده ، عمی بر
شکلده واعتیاد حالی آلاجق صورتده درس فضیلت
و انتظام کورمز . کندیسنده حسن تدقیق قوتلندیکی
وقت ، عائله سنده جریان ایدن فنا کوره نکاری تقلیده
باشلار .

آوده خدمتچی وار ایسه ، چو جق هر حالده براز
فضله تربیه سز اولور . خدمتچی به مالک اولان آنالر ،
اولادلریله یالکنز اوقشامق ایچون اشتغال ایدرلر .
بو خدمتچیلر ، چو جق تربیه سی ایچون هیچ برفکره
مالک اولمادقلرندن ماعدا چو جق کره جاهل و قباو حتی
اخلاقسز و زوزک سفیله لر اولورلر . بونلردن برچو جقک

اوکره نه بيله چکي شيلرده برسلسله قبايچدن باشقابرشي
اولاماز. ارکک خدمتچيلر ، قادينلردن ده زياته
مضرت ايفاع ايدييورلر . جاهل تربيه دن محروم ،
اخلاقي مجهول برآمده اولاديني توديع ايدن باباره
ويره جک اسم بولاميورز . بالخاصه فقرا ومتوسطين
چوجقلرينک صباح واقشام سوقاقلرده دولاشوب
اويناماسي ، تربيه سزملکک صبيان آراسنده تعمينه
سبب اولان حاللردندر . آلتی يدي ياشنه واصل
اولوبده لسانمزده متداول والک قيسح الفاظدن متشکل
سلسله شتوم وسيتاي اوکر نه ميس اولان چوجق اندر
بولونور . بويوکلر مزده حيات ومعيشه اصولي اولماديغي
کي چوجقلر مزده دخی مفيدوحيي اويونلر مفقوددر .
حتي جامع حوليلرينه قدر هر يرده اوينامان « چوي »
اويونلري ، چوجقلري ده پک کوچوکلر قماره ،
جيله به وهوائی قازانچ هوسنه آليشديرير .

باري چوجقلر ، مکاتب ابتدائيه مزده ده خيره
يقين برتريه کوره بيليورمي ؟ اصلا . حالا مکتب
ابتدائي معلملر مزک يوزده دو قسان دو قوزي « دنيا ده ،
علوم موجوده نك الك مشکلي والک شريفی اولارق بر علم
تربيه » بولونديغه واقف بيله دکلدر . اکثر يتاه
چوجقلر مکتبه کرها کيدرلر ، معلملري سومزلر .
واقعا شيميدلرده ، کوز اوکنده اولان يرلرده
« داياق اصولي » قالمشدر . لکن آلت ضرب
قالقديسه بيله حالت تهديد وضرب نه مکتبلردن ونده
عائله لردن قالقامشدر . چوجني سوق ايدن ، راضي
ايدن ، مجبور ايدن « محبت وقناعت » دکل ، « قورقو »
در . برچوجق فنالق يا ماديني زمانلر ، قالقدن تنفير
ايدلکلري ، تلقيناته قالقدن اوزاقلاشد يرلدقلري
ايچون دکلدر ، بلکه داياق وتکدير قورقوسندندر .
بوندن ايکي مدهش ثمره حاصل اولويور .

بريسي : قورقو بولونماديغي زمان هر فنا لک يا بيللا
بيلمه سي ، ايکنجيسي : قورقو ايله جعلی فضيلت يمني
کذب وريا .

ايشته کور بيلورکه بزده تربيه ابتدائيه دينلن شي
قطعيأ مفقوددر . قادينلر مز وخواجه لرمز تربيه حقنده
بر فکر پيدا ايتمزرسه ، اطفال وطني تربيه امکاني ده
يوقدر ، کويا اولادلريني کوزل تربيه ايتدکلري ظننده
بولونان اغنيابه کلنجه : بونلرک يادقلري بزم نظر مزده
مکروه براهانت مليه و بر جاياندر . چوج دفعه اوصاف
مطلوبه دن محروم و بعضاً اخلاق سزملکک تماميله مزين
اجنبي مربيهر ، والده اولاجق محدره اسلاميه لريينه
چارشافنه ، دينته ، مليته نفرت خوان اولان « عجبوهرلر ،
مجنونه لر » يتيشد يرييورلر . بونلرک الندن چيقان چوجقلر
ايسه ، بو وطنده دو غديغه پشيمان ، مليتيله افتخار ايدده جک
يرده اوتانان کيمسه لر اولويور . بويه يادکارلرک بوملت
ايچنده کچير دکاري « يابانچي ، مسافر » حياتيله مملکت مزده
مسافره مقیم اجنبيلرک حياتي آراسنده برفرق يوقدر .
دها دو غريسي برفرق وارسه اوده « اجني نك صنايع

معمارينه نك انافس آثاندن معدود جامعلري بيلمه سنه
مقابل ، الافرافه بکک بوقدر يده بيلمه يشيدر . «
[صوکی وار]

اريايات نصرفانه

مولد الہی

ير يوزنده چوغانجه انسان
چوغاير اولدی خدایه عصيان
کيت کيده قاپلادی هر سوي جهل
چيقدی آفاقه قدر بوي جهل
باشلادی کيمکه حقدن حق ايچون
هادي راه صواب اولمق ايچون
نيجه پيغمبر ذیشان بربر
اونلرک هر يري برا کسيرد
بولدی وقتا که جهالت غایت
نابديد اولدی فضيلت ، حکمت
احمد کلدی رسالت صراسي
نوره غرق اولدی مبارک آنه سي
اول ماه ربيعک اولطف
اون ايکنجی شي ايتدی تشریف
قدسيان ايندی زمينه اوکيجه
دوندی يرخلد برينه اوکيجه
اوکيجه تابصباح نور ايندی
نور اولوب صانکه بوتون حور ايندی
حور وغلمان کينوب ديبار
رقصه کلدی اوکيجه سرتاسر
کائنات نشئه کيلمشدی بوتون
يرده ، کوکده اوکيجه واردی دوکون
فيض تشریف محمددر ايدن
دها عالی اوشي هر شيدن
چوقيدر کوکده فخر ايتسه زمين
اوسته باصدي قدم نور مين
بزده فخر ايله يلم امتي بز
سايبان شجر رحمتي بز
دائما شرعنه تابع اولالم
ايکي علمدهده راحت بولالم
هر زمان شانه تعظيم ايدلم
روح اعلا سنه تکريم ايدلم
دسته دسته کل صد برك صلا
روضه پاکنه تقديم ايدلم
دل وجاني ، دو جهاني يوانه
هميز شوق ايله تسليم ايدلم
امتي ، بنده سي اولدق نه شرف
بوني بز عالمه فهم ايدلم

منج سنی

شعر بار

اوچنجی مجلس

[اولکيلر ، عبدالودود مجذوب ، کوچک درويش]

مارغريت

نه غريب قیافت . يوزنده کي اورتويه باقيليرسه
حقیقه اعنی اولمالی .

پر آنسلم

ياخود بر ریا کار . بونلرده هر شیطنتی اختيار ايدنلر
چوقدر .

مارغريت

چوجق نه قدر سويی . سيوري کلاهی نه قدر
ياقشمش . باقسه ک آ اوغلم .

چوجق

نه وار افندم .

مارغريت

سن کيمسک ، بوادم کيمدر ؟

چوجق

لطف الله اسمنده برقيم . بوده عبدالودود مجذوبدر .

مارغريت

زده اوطوريور سکيز ؟ بو آدم کيمک نه سيدر ؟
بورايه نيچون کلديکيز ؟

لطف الله

شوراجقده کي خانقاهده ساکنز . بو ذات کيمسه نك
برشيی دکلدر . الله آدميدر . محذوبدر . کندني
بيلمز . بيلديکي وقتلرده بزم بيلديکمز کي بيلمز .
آره صره بورايه کليرز . بوراسني اوده سويور ،
بنده سويورم . يوزي قبالي ايکن بيله بوراسني ترجيح
ايدر .

مارغريت

پک اعلا اما يوزي نيچون قبالي .

لطف الله

اوني بنده بيلم . يوزني آچيق کورمدم . بيلم
بيله لي بويله در .

مارغريت

سن اي برچوجقسک . سني چوق سودم .
هله هله سويله باقميم آزيچق يانمه کل .

پر آنسلم

امان افندم مساعده کنزله اخطار ايدرم که اي
برحرکنده بولنيور سکيز .

مارغريت

(چوجغه خطاباً کيسه سندن پاره چيقاره رق)
آل شوني باقميم .

لطف الله

تشکرايدرم افندم . لکن صدقه قبول ايتمه مک
ايچون امر قطعی المشمدر . معذور کوریکيز . ممکن
دکل آله م .

مارغریت

غایت مراق ایتدم . شو آدمک یوزی نه دن قبالی .
سی غایت کوزل، عجبا ایسترسه ک او قورمی ؟

لطف الله

(کوردیکی نوازشدن متأثر اوله رق) خانقاهده کی
اختیارلردن ایشدیکمه کوره مجذوبک یوزینه کیمسه
باقامز ایش . هرکیم باقسه اوده مجذوب اولورمش .
تکلیف ایله برشی او قوماز . ذاتاً سوزیمزی
ایشتمز که . . . . .

مارغریت

عجایب! یوزینه کیمسه باقامزمش ها! غایت کوزلی
ایمش ، نه ایش ؟

لطف الله

اوله دیورلر که حسنه یوسف ثانی ایش .
فقط سبب بودکل ، ناصل ا کلادهم . بوبر مجذوب .
مارغریت

اولادم ، بن پک مراق ایتدم . مجذوبک یوزندن
شو اورتویی قالدیرده کوردم .

لطف الله

امان ایتدم ، نه سوبیلورسکز . هیچ بومکنمی ؟
مارغریت

رجاایدهرم .

لطف الله

مکن دکل ایتدم ، بی اولدورسه کز او پرده بی آچم
مارغریت

لطف الله

(کندیکندینه) عجایب شی ، کندمه برغراب
حسن ایدیورم . پروانه شمع نصل مجذوب اولورسه
بخده روحم بوجونه قارشو اوله مجلوب اولور .
(جوجغه) قورقه یاوروم . پرده بی آچینه قاپا
اولمازی ؟

لطف الله

بن قادر دکل ایتدم ، استرحام ایدرم ، الیغ امرک
ضدنی تکلیف بیورمایک ، اولدورسه کز بونی یاپام .

مارغریت

بن ایسه هر حالده شودلینک یوزنی کورمک ایسترم .
پرآنسلم

امان مادام ! ایشدیکم سوزلره اینانیه جفم کلیور
سر ، مادام مارغریت ، روژنه نشانیسی برکافرده لینک
یوزنی کورمکه مراق ایتکم . . . . .

مارغریت

پدر! بوکانه معنا ویریر ایسه کز ویریکز ، لکن
بنده اوله شدتلی بر مراق حاصل اولدیکه بوارزومی
یرینه کتیرمه مک قابل دکلدر . رجاایدهرم شورده بی
سن آچ .

پرآنسلم

بن ها ! ماء مقدسه مظهر اللمی برکافلر یوزینه
سورمک ! امان مادام برالله ادمه ایدلیه جک تکلیف
درمیان ایدیورسکز .

مارغریت

او حالده بالذات بن آچارم (مجذوبه تقریه باشلار
لکن وجودنده بر رعشه حاصل اولور ، تباعد ایتکم
آرزو ایتکم باشلار سده اندن کز ، ضروری مجذوبک
یانه کیده رک دست رعشه داریلر اورتویی آچار . مجذوبک
جال باکلی میدان چیقار) امان یارنی بونه حسن و آن
(کوزلرینی مجذوبدن آیرامایه رق) عجبا بوانسانمی . . .

پرآنسلم

مادام مادام ، پدریکز طرفندن وقایه واداره کزه
مأمورم ، بوحر کتیکز اثر جنت اولدیغی اخطار ایدرم .

مارغریت

امان یارنی! بویه کوزکسه تحیل ایشمیدر ؛ لکن
نظری پک غریب ، کیمسه بی کورمیور صانیرم . والها نه
بر نظر . اوله یار مجذوب رده بی . عجبالاف سوبله سم جواب
ویریری ؟ هله بر تجربه ایدم ، بکا باقسه ک آیدر ویش
بی کورمیور میسک ؟

لطف الله

یهوده خطاب ایدیورسکز ایتدم ، او کیمسه بی
کورمن سزی . ایشتمز که . . . . .

مارغریت

امان یارنی تکمیل وجودمی آتشار صارمش
صانیورم بیلم بنده می چیلدیریورم . عجبالجینک دیدیکی
وقعه بومی ؟ اوت اوت یازیق بکا ! اوت وجودمده کی
آتش قبلمه بیننده تمرکز ایش صانیورم . ضربان
قلم صدرمی پاره لیه جق درجه ده . بنم باشمی تضیق
ایدیور ، بر حال غریب بی بوجذوبه تقریب ایدیور .
بری جبراً سورو کله منجه آندن آیرلامیه جفم .
حتی وجودم آیریلسه بیله روح آیریلایه جق . هیات !
کاشکی بومراقه دوشمیه ایدم کاشکی یوزنی کورمیه ایدم
بیلم که نه یاپسهم (برقا تدها تقریه) بکا قیور بکا قیور
نکاهی سونمش کوزلر نه هیچ برشله ذکا یوق (مجذوبک
النی طوتارق) بکا باقز میسک (بومتناس اوزرینه
مجذوبده بر رعشه شدید حاصل اولارک کندینه
کلیر اووقت بر غریب نور و خارق العاده عشق صاجان
نکاهی مارغریت کوزینه تصادف ایدر . بونکاهی متعاقب
مارغریت مجنون کی آیاغه قالقارق) آه آه نه کوردم
بونه یارب ، یارب (احوالنده پریشانی حاصل اولور
والها نه متحیرانه نظرلر آتمه باشلار ، کوزلرینی بعضاً
آچهرق بعضاً قیایه رق فضا ده برشی تحری ایدیور
کی کورنمکه باشلار . مجذوبیده کورمز اولور ، مجذوب
ایسه بر آن دوام ایدن حال فرقدنینه حال سابقه رجعت
ایدر ، و قیام ایله یواش یواش یورومکه باشلار)

مارغریت

قلبمده آتش فکرم پریشان
بینم مهتر ، صدرم رعشان

عقل کیتدی مقتون اولدم

غالبا بنده مجنون اولدم

باغین کوزلر نورفشان اولدی

صاندم که بر طراغ برکان اولدی

مظلم افقدن یا شمس انور

عرض ایتدی دیدار نور اولدی هریر

برشله چیقدی چشم بیتابدن

برق آوردی صاندم کویا سجادن

عبدالودود مجذوب (یورویه رک و اوزاقلشهرق)

.....

هرکیم کورر سه بر دم جبالک

کیتمز کوزندن ارتق خیالک

افق تجلی رخسار آلک

مهر تعلی دردانه خالک

لیلام سنسک مولام سنسک

مولام سنسک لیلام سنک

مارغریت

بن سنده کوردم دلدار عشقی

چشمکده کوردم دیدار عشقی

وجهکده بولدم انوار عشقی

خطکده بولدم اسرار عشقی

عقل کیتدی مقتون اولدم

غالبا بنده مجنون اولدم

(عبدالودود اوزاقلشهرق سوبلر ، مارغریت دیکلر)

.....

یارب سندن غیری وار یوقدر

سن برکسک سنده خار یوقدر

مابعدی وار

اجتماعیات

حیات و هیئت اجتماعیه

طریقه معیشت و مسک

مشروطیتک اساسی عدل و حقدر سرلوحه لی مقاله به
ویریلن جوابه ! :

حیات اجتماعیه ده تقسیم اعمال نظریه بی هیئت اجتماعیه مک
هر فردنی بوظیفه ایله مکلف قیلشدر . برقمی زراعت ؛
تجارت ؛ صنایع دیگر برقمی ده مأموریتله یعنی هیئت
اجتماعیه ایقای امورنی درعهده ایدرک تأمین معیشته
باشلامشدر .

تقسیم اعمال دستور اجتماعیندن ضابطانه ده بر نصیب
بر حصه شرف اصابت ایشدیر که اوده اردونک مکمل بر
صورنده تعلیم تربیه سیدر . ضابط بوظیفه ایله مأموردر .
آغوش شفقت و حمایتده بیودیکمز سوکیلی وطنیزک
محافظه سی الی سلاح طوتان هر عثمانی ایچون بوظیفه
اجتماعیه ؛ بوظیفه وجدانیه ؛ بوظیفه دینی ؛ بوظیفه
موجودیتدر . آنک ایچون سنده ؛ بنده ؛ اوده ؛ دیگر
مأمورلر ده آتش خطنده بولونمغه حیسات ملیه بی ادامه
ایچون اولمکه مجبورز . فقط ؛ مدافع وطن ؛ مدافع ملت
وملیت بشدیرمک ؛ هنوز انکشاف ایتشمش بر دماغی
توریه وقف حیات ایتکم برمسکدر . سالکینی دهر دونک
روحی اولان هیئت تعلیمدر . یعنی ضابطاندر . مسک
ایسه تأمین معیشت ایچون بریولدر . هر ضابط معیشتنده
طرز حیانتده مسعودیت آزار .

نقرا ت عسکریه اردویه تأمین معیشت مقصدیه دکل

دشمنان منزه بکنم توکنم تعرضی که کس کرد که مادر معز من سوگندی وطنم می محافظه و مدافعه ای چون ایجاب این معلومات و تربیه عسکریه بی اکتساب ایده بیلک املیه کبر . بوضوئله هر غنائی اردونک هیئت تعلیمیه سنک دست تربیتدن کچر . مدت موقوفه سنی اکیال ایدر . موقت بر زمان ایچون ترک ایش اولدوغی صنعت ویا وظیفه سی باشه کیدر بر حرب آجیلوب سلاح باشه دعوت ایدیلر سه آمال مله نیک شانی موجه لریله دالغالانان یک پارلاق کچن ماضیه سی تمیل ایدن شانی سنجاغک آلتنه قوشار . یوقسه کچن هفته انتشار ایدن حکمت جریده معتبره سنک صوک صحیفه سنک اورنه ستوننده تمیل ایدیلر کی افراد عسکریه میاندنه [نه ایچون بز صف حربک اوکنده نوبت زمانده دخی اک مجرا بر نقطه ده حیات ایله پنجه . لشدیکمز حالده نهدن هر خصوصه مرفه و مسعود اولان بر ملازم نانی درجه سنده معاش آملایم ؟ بزده اولاد وطندنز . یوقسه بزحجر شجر قیلندنی بز [ده جک بر طاش بوزک وطنی محافظه ایچون غلیان اتمه جک قدر سونوک بر حبله متحس بر ناصیه یوقدر . ایشته شانی ماضیمز . ملازم نایینک مرفه و مسعود اولاسی ده خیال ! حریده وطنک مدافعه سنه قوشان دلاورلر ضابطلرنک ده آتش خطنده جان و بر دیکنی کورورلر . هجر اکوشه لرده حدود قله لری برابر بکلرلر . لکن نوبت بکلرک آتش خطنده اولک یاره مقابلنده دکلدز . عمومی بر وظیفه در . اردونک تعلیم و تربیه سنی در عیده ایدن : آتش خطنده افراد ایله برابر اولکی وظیفه بیلن ضابط عمری اولدقجه اوغراشیر . هیئت اجتماعیه بوضوئله برایش کورمش اولور . مکافاتا آنجق قارتی طوبورمغه کفایت ایدر بر نعمته : حق خون و حبه مظهر اولور . حیات اجتماعیه نیک کندینه احسان ایدیکنی نعمتک کفیلی قانیدر . قانی کفیدر . بونی ده استکثار ایدنلره نه دیمه لی !

[طبع بشر ترقیه : معالیه مائلدر . احتمال که برکون کله جک سرد ایدیلن نظریه در درجه سنده مساوات نامه حاصل اولاجق] بیورمشلر . بوققره به نظراً مقاله مدن سوسیالیزم « قوقوسی حس ایدیلش حالبوکه سوسیالیزم حیات عسکریه نیک اک حرب میقرویدر . تمامی عسکرلرک رکن اصلیه سی صارصار . اولکی مقاله ده براق وقوتی کوزلکه ، مائل و منکسر دکل : منخیده دکل بر آرز دهها مستقیم خطوط بصرله : دهها نافذ نظره اوقونورسه اصل معنا آکلاشیلرده یا ککش تأویلرله تفسیرلره محل قانماز . همه طبع بشرک ترقیه معالیه مائل دکل حتی میال بیله اولدوغی نظریه سی وولترک دستور عمومی اولان سوزلی کی نام یول آلیر . ۱۰ خایر سزی بابالکرز مکتبلی باعامش او مکتبیلرک حقیدر [ققره سی ایسه یک غریب ! عجب یازمش اولدوغم جله لک تحتنده [هو] سیی وار ایدی : ایها الاخوان انصاف ! آکلاشیلورکه بومعنا یک درندن چقمش ! مکتبلی . مکتبیز : مدرسه لی ، مدرسه سز تعبیری یوق ایکن موضوعی : مجرای مقالی دکیشدیرمک نه به جل ایدلسین !

یازدیم مقاله لر مأمورلره عائددر . احاطه لی بر فکرله اوقوسونده موضوعی قاجیرلا سین افکار عمومی به بارد جریانلر ویرلر سین .

ملک چکدیکنی سفالنه عثمانی نانی طاشیان هر فرد اشتراک ایتین دیمک قیاحی ؟ استقرار ایله قازانیان یاره آووچ آووچ طاغیبتلینمی ؟

حیات اجتماعیه دائر معلومات لازمه اکتساب ایدلرکدن صوکره آئیده کی مواد نظر تأمله آلیر سه حقیقت مسئله تظاهر ایدر . ایشته مواد مذکوره :

۱ - نوبت بکلرین : آتش خطنده ترک حیات ایدن بر عسکر وظیفه موجودیتی ایفا ایچون دشمنه کوکس کرر کندیشی بسله ی : بیوتن وطنک مدافعه سی اغورنده جان و برر بر جنگاوردر . عسکر تعبیر عمومیدر طبیعی ضابطه ده شمولی وار .

۲ - ضابطک آریجه بر مأموری وادردر که اوده وقت

حضرده معلم قطعه عسکریه بشدیرمک : ویریلن سلاحلردن وقت سفرده استفاده تأمین ایده بیلرک اوزره چالیشقدر . ضابط تعلیم و تربیه مأموردر .

۳ - اداره ملکیه در عیده ایدنلرده مأموردر .

حسزلق ونسبتسز لکی مأمورلر آراسنده آرامق ایجاب ایدردی . مسئله معروضیه واقفانه اعتراض ایچون دهها محق : دهها معقول ومنطقی بیانات ای بر نظرله کورولوردی . مجرای کلامی دکیشدیر ویده غایت بسیط و ابتدائی بر فکرله اجاله قلمه مسارت روحسز بر اسکتک انظار عمومی به وضعی قدر غریب و صوغوق بر منظره عرض ایدیلور سه ده مناظره : تشریح حق و حقیقه یازدم ایده جکی چپته صاحب مقاله به سیکز مشکور اوسون ! دیر ، ایضاحانه دوامی نمی ایدر ، مقاله سندن آتی میلتریزم استشمام ایدلرکده اولدوغی بیان اتمکی وظیفه بیلر « مابعدینه ده جواب وار ! » تعبیرله سوزمه شمدیک ختم ویررم .

(*) معترضه داخلنده کی جله لر معترضک محمول قریه سیدر .

قیصریه لی

م . رمزی

شون مجله

۱۰۰۰ عجبک تلف ارامی

غزته من بوندن اولکی نومره لرینک بریسنده بحر احمر سواحلنده مصر حجاجندن (۱۰۹۰)

نفرینک محو و تلف اولدینی مختصر یازمش ایدی . بودنه مصرده انتشار ایدن « الاهرام » غزته سی شو قضای دلسوزده دایر زیرده درج اولان معلومات مفصله ی ویریور :

مصر حجاجندن (۱۰۰۰) نفری فریضه حجی ادادن صوکره مکّه مکرمه دن یوله دوشور . بحر احمر سواحلی تعقیب ایدن حجاج ۲۲ نجی کیجه سی قفده قضاسنک غارت المشایخ نام قصبه سنده قالدور . کوندوزلری آقشامه قدر بورالرده تحملمفرسا ایسیلر حکمفرما اولدیفندن اونلر سحر تیزدن عبارت المشایخن یوله دوشورلر . کاروان یوله دوشدکن بر آرز صوکره دکزدن دهشتی واسرار انکیز بر کورولتی ایشدیلرک باشلار . کورولتی کیندکچه آرتار .

اوشاده دکزک کنارنده برده ایچنده کیتکده اولان حاجیلر داغ کی طالع و تلاملرک بر برینک دالیجه قریه هجوم ایتدیکنی کورنجه جانینک سلامتی ایچون هرری بر طرفه قاصقه باشلار لکن بر سرعت خارق العاده ایله ایلرولمکده اولان دالغله ، تلاملر هیچ کسه امان ویرمنز . برنجه دقیقه ده دره لر بهر هپ صو آلتینده قالیر . حیات ایله موت آراسنده قالمش اولان زواللی حاجیلر قباچه کی تپهلردن برینه التجا ایتک یتیله اوطرفه دوغری یوکورمکه باشلار ایسه لرده بحر احمرک هرری برداغ بویده اولان اومه یپ دالغله لی بونلره امان ویرمنز . بویه جه حاجیلرک چوغی

قاره قطران به بکزه یین صولرده بوغیلوب محو و هلاک اولور .

غارت المشایخ قریه سندن اثر بیله قالمشدر .

کندک سکنه سندن فرد واحد قورتارماش اوراده ذیروح نه قدر مخلوق وار ایسه جمله سی شو طوفانک . شوبلای ناکهانک قربانی اولمشدر .

طوفانک سحرسی کونی اطراف وجواردن دسته دسته کلش اولان مخلوق اوزنی دهشتی بر منظره قارشوسنده کورمشدر ،

دکز کناری صوده محو و غرق اولانلرک میتلری حیوان لاشه سی وجور بحور ابو اشیا سی ایله دولی ایدی .

محرک یازدیغه کوره بو طوفانده هلاک اولانلرک مقداری (۶۰۰) نفر دن عبارت ایمش .

زایونیا ره مالک شایان تعجب برمرکتی

برنیچه آی بوندن اول ژاپون ارباب قلندن (قوتوکی) ژاپون امپراطورینی اولدیرمک فکرله برسو و قصد پلانی حاضر لامشدی . لکن صوکره دن نیجه اولور سه ایشک اوستی آچیلور و (قوتوکی) زوجیه سی ودها بر جوق هم افکاری ایله برابر دوتیلوب آسیلور .

ژاپونیا امپراطورینک شخصی عموم ژاپون ملتی نظرنده غایت مقدس و مبارک حساب اولدینی ایچون ژاپونیا ده حادیه صوک درجه اهمیت ویرنکده ایدی . (قوتوکی) ایله زوجیه سی وبولد اشلری چوقدن اعدام اولدققلری خالده ژاپون مطبوعاتی ، ژاپون افکار عمومی بر آن بومستثنای اهمیتدن دوشورمیه رک همیشه اوندن بحث ایدوب دورمقده ایدی . ذاتاً ژاپون ملتی اول و آخر بووقته قدر مملکتده کورنجه مش اولان بووقعه موسفه یی ژاپون و زرا سندن بعضلرینک وظیفه لرینک صورت اجرا و ایفاسنه دقت اتمه لرینه عطف واسناد ایدر دیلر . غزته لرک ، جاعتک بو حکمنده بر اثر حقیقت اولمش اولمه لیدر که بوکونلرده ژاپون باش وکیلی بارون (قاتسورا) ، داخله ناظری بارون (ایرانا) ، معارف ناظری (قاتسوبا) و تجارت و صنایع ناظری بارون (فیرانا) سو قصد مسئله سنده اوزلرینک دخی آرز ویا جوق مقصر اولدققلری امپراطوره عرض ایدوب اوزلرینک قوللوقدن کنار ایدیلرله تحت محاکمه آلمه لرینی التماس واسترحام ایتمشلردر . ژاپون امپراطوری بودورت وزیرک استعفا سی قبول ایتهمش ایسه ده ، اونلرینه قوللوقدن عزل ایله تحت محاکمه آلمه لرینی طلبده دوام ایدورلر مش .

« نجات »

اقتصادیات

زراعت نه حاله در

عشر ، اصول التزام - اراضی و املاک
و برکوری . - سرمایه .

زراعی برملت اولدیغیزی ، قدرت اقتصادی واجتماعیه منزه تعالیسی زراعت منزه ترقیسنه مربوط بولدیغی دایما سویلوب طور دیغمز حاله زراعت منزه حال خطرنا کنندن حقیقه خبردار دکلز زراعت منزه سبب توقفی دکل سبب انحطاطی متصل صور و اشکال ظاهریه باقهرق یا کلش برلده آریوز ، سطوح داخلیه سنه قدر انفاذ نظر ایدم مدیکمزدن کویولر منزه سنی بنی حال تماسده بولنه مادیغمزدن اسباب حقیقه انحطاطی کورده میوز . کرک کمیت و کرک کیفیت اعتباریه اون بش یکریمی سنه اولکی عشرک مقدار مجموعیه شمیدی به قدر کچن مدت ظرفنده وقوعه کان تحولات عشریه آره سننده کی تفاوت وینه اون بش یکریمی سنه اولکی زمانه عائد اسعارله شمیدی به قدر مرور ایدن مدت ظرفنده اسعارجه حصوله کان ترفع بولوب یکدیگریله مقایسه ایدیلور سنه محصولات ارضیه منزه ترقی اسعارله مبسوطاً تراید ایدم میوب سنه دن سنیه قیمته دکلسه ده کمتجه پک چوق تناقصه اوغرا دینی و بر آن اول چاره سی تیه اول نمازسه زراعت منزه ده صنایع منقرضه میده منزه مثللو رقابت جنبیه قارشوسنده زبون زوال اولدینی کوریلور .

اجرت نقلیه جه اهونیت ، بازار اخذ و اعطایه ایصالده سرعت و سهولت و تقریب مسافه کی فواید مهمه بی تأمینله محصولات زراعیه و داخلیه بی ، مساعی عمومی بی ده قیمتدار و سرمایه شخصی بی ده ثمره دار ، ثروت طبیعی بی اولسننده محصولدار ایدن ، حل حاضرده واسطه مناقلات اکی بولان شمندوفرلر ، مقدار محصولاتی زبید اراضی به فیض برکت بخش ایدن اروا و اسقای اراضی ، معلومات و ترقیات قیه ایه مبسوطاً زراعت کافل تعالیسی اولان سرمایه جسمه کی اوج قوه مهمه بی زراعت هر رده ، هر زمان مقتدر در ولایت داخلیه منزه الک منبت و مهم و واسع اقسامنده واسطه مناقلات اکی اولان شمندوفرلر ، و شمندوفر موجود اولان بعض محللرده ایسه زراعی مصون رقابت ایدم جهک مرتبه ده اجرت نقلیه جه اهونیتدن زراعت منزه ، زراعت منزه محرومدر .

وطن منزه همان هرجهتی اروا و اسقا کی منابع فیض و برکندن کاملاً و طویرا قلمری احیا ایدم جهک جسم سرمایه لردن تماماً مهجوردر . بونک ایچون ساحلی ولایت منزه زراعیله زراعتی بیه قوای معروضه منزه مبذولیتیه مظهر تکمیل اولمده بولان دیار اجانبک مساعی زراعیه سی قارشوسنده لر زاندر .

وطن منزه هر طرفنده شمندوفرلر یاییله ، هر جهتنده اروا و اسقا کی مؤسسات مهمه وجود بولسه بیه ، جسم سرمایه لرله فن زراعت (زراعت منزه توجه ایتمدکجه زراعت منزه ترقی ایدم منزه .

رقابت اجنبیه دن قور تیهله ماز . طویرا قلمزدن ایستنه ندیکی قدر تأمین منافعه امکان بولنه ماز .

ماکنه لرله زراعت ، دها چسوق ده قیمتدار و از مصرفه مکرراً محصولات الله ایدم بیلیم کی ترقیات زراعیه منزه حصولی و وطن منزه زمانه ، تجربه به ، سرمایه به ، علم زراعتک تعمینه محتاجدر .

کرک سرمایه منزه ، کرک وقوف منزه اعتباریه کویولر منزه هیچ بروقت اصلاح و ترقی زراعت ایچون تجربه به کیریشه منزه تجربه به کیریشیلور سنه سننده کی عدم موفقیت ، کویولر منزه ایچون تلافیسی غیر قابل فلاکتلر حصوله کننر .

نمونه چفتکلری ، زراعت ، مکتبیلری یاییله کویولر منزه ده فائده بخش تخمیلره ، فدانلر توزیع و ماکنه لر اعطا اولنسه ، هر طرفنده شمندوفرلر یاییله بیه طویرا قلمزدن کرک سرمایه و کرک مساعی بی ثمره دار ایتمدکجه ، زراعت منزه سرمایه جسمیه ملیه ایه فن توجه ایتمدکجه زراعت منزه ترقی ایدم منزه رقابتدن قور تیهله ماز .

وساطت مکمله منزه موجودیتیه معاونت و واسعه مظهریتیه کویولر منزه بر درجه قدر طرز حاضر زراعتی اصلاح ایدم بیلیم لر بیه معلومات و سرمایه اعتباریه ییک فقیر قالدکجه ، عشریه التزام کی زراعتک مانع ترقیسی اولان اصول جاری اولدکجه فنک ترقیات حاضر سنه کوره زراعت منزه تعالیسنه امکان بولنه ماز .

جسم سرمایه شخصی و ملیه منزه اراضیه منزه توجهده ده فاضله کار کوریر . و قانونی ده سائق توجه بولور سنه آن زمان ایچنده دوره تجاری آتلا بیه زراعت منزه طریق ترقیه کیر بیلور ایشته اولوقت کویولر منزه بوجسم سرمایه لرک دلالتیه شخصی چفتکلرده ، اغیا لارنده بولان واسع اراضیه زراعتک شکل و طرز ترقیسی بالفعل کوریر آرتق کنندی ترلارنده تجربه به احتیاج کورمکسزین ، تهلمکه تصور ایتمکسزین طرز قدیم زراعتی قبولانقله و یک چابوق تبدیل و اصلاح ایدم بیلور . کویولر منزه ترلارینه ده قیمتدار ، ده مبذول محصول و بره جک تخم زرعه ، تخمک نوعی ، جذبی تبدیل و اصلاح و یکی یکی محصول یتشدیرمکه قدر تیاب اوله بیلور .

ع . ن

مابعدی وار

سائل علمی

مدارس و یتیمسار

بودوره مظفر اولان قوماندان ظفر آرابه سنی مغولرینه چکدریور . مسائل هندسیه حلیله اوغراشان بیوک بردها برنفرک قلنجه قریان ایدیلور . متولان چفتکلرکده حیوانلرک برنده انسانلر قولانیورلر ایدی .

بو تاریخ [فوضویت - انارشی] حالنده اولدیغندن بتون علوم و فنونه و بتون معلومات بشریه به برتوقف کلش . آفاق انسانی احتیاجات حیوانیه قاپلامش ایدی که بونلرک آره سننده بر مؤسسه علمی ارامق کیجه لین کونش ارامق قیلندن ایدی .

حرسیتانلق دخی بوسره ده ظهور ایه ظلمدیده لر صبر و تحمل توصیه ایدیلور و اعزّه [کوکده کی افندیکه اولدیغک کی برده کی افندیکه مطیع اول [دیور و خصوصیه انجیل [برنغانه و وریلان کشی دیگر یناغی چویرسین] دستور متدالانه سنی تبلیغ ایدیلور ایدی .

دیمک که اساساً استرداد حریت انسانیه و یا خود هرکس حق حیانه مالک اولسی اساسنه مستند اولیان بودن احتیاج بشره کافی کلور و باره خونین بشر قانایوب کیدیور ایدی .

(مدافع حقوق) و (مساوات عمومی) و (ردابطیل) کی بشریتک جرعه اجتماعیه سنی نداوی ایدم جهک اساسلر اوزرینه مستند بر دییه عموم بشر محتاج ایدیکه بزجه [دوره تیقت و عمل] ی آچان و بشریتی خضیض سفاقدن قالدیران بودن (دین جلیل اسلام) در . جزیره عربدن ظهور ایدن بودن بالعموم بشری نیل سعادتیه بشری ایدوب هرکس دعوت ایلش و دییاده سعادت و کاله طوغرو استقامت لر پیتا اولشدر .

بودنده اساساً جهالت و جهالتک یشاندیردینی ظلم و استبداد کی سیئات اجتماعیه بر بولمعدنی کی ناشیری اولان ذات رسالتاب طرفندن دخی طلب علم و معرفت هرکس فریضه ذمت اولدینی بیان اولنش اولمده بالعموم افراد اسلامیه تعلیم و تعلیمه مجبور اولوب علم و حکمت معنای (اسلام) ایه توأم اولنش و صدر اسلامده تحصیل عمومی بر حالده بولمشدر .

برنجی قافله طالبین اولان اصحاب کرام حضراتی بر طرفندن ضرورات دینه لرینی تعلیم و تعلیم دیگر طرفندن دخی کسب بدلیته اشتغال ایدرلر ولدی الحاحجه جهاده عزیمت ایدرلر ایدی .

کسب حلال ایچون صرف ایدیلان وقتک عینیه عبادته مصروف اولنش اولدیغی اوکرمنش اولان اصحاب کرام تبلیک ایدنلری منع ایه عمله سوق ایدرلر و مساوات حقیقیه منزه هیچ برنارنخده کورلماش پارلاق مثاللرندن اولان برهیچ ایه بر بادشاهک مساوی اولدیغی آثار فعلیه ایه ابراز ایدرلر ایدی - جله بن الایم و قیسه سی -

ایرانده ظلم و استبداد و کفر و عناد ظلمت لرنده قانش اولان کتیه بشریه بی قور تارمق ایچون او آفاق مظلمه ده برصباح الحیز مسعدت وجوده کننریمک ایچون بومنجی بشریت اولان برنجی مسلمانلر ملائکه رحمت کی اردولرینی ایران اوزرینه سوق ایدیلر .

یورانی باشند باشه بر دارالاسلام ایتدکده نصره روملرک دخی جور و ستملرینه نهایت و برلدی .

بووظیفه تبلیغ و تبشیر بیتجه قدر اصحاب کرام دوری تعقیب ایدن برنجی . ایکنجی ، اوچنجی دوره لرده اسلاملر آره سننده کی بوعومی تحصیلک بر مدرسه به ربی کورولور .

(اسلام) ده ابلک مدرسه انشاسنی بعض مؤرخین - طوغری اولدینی حالده - (نظام الملک) ه اسناد ایتمکده اولدق لرندن بزده بونلره تبعیت ایدم . - نظام الملکک بغدادده انشا ایتدیرمش اولدینی (مدرسه نظامیه) نک الیوم رسومات آتاری اتحاد ایدلش اولدیغی برغزیده او قودیم زمان ابوالعالی ، غزالی کی نیجه اکابر و اعظم اسلامیه نک درس و برمش اولدینی بومؤسسه علمی منزه کونکی حال سفاکتنه نه دینامک لازم کادیکنی تعیینده حیرنده قانش ایدم -

فقط او زمانکی مراکز مدینه ده انشا اولان بومدرسه لر بعض اساتذّه جهابده نامنه انشا اولان دیگر برقاچ مابعدی وار

عجبت بیه

آلمانو قارداشلرمن ایچون

اعانه حیتدان

غروش

- ۷۸ سیاوده تلغراف مدیری حافظ خلوصی ، بانق
مأموری حسین ونجاقی زاده سلیمان افندیله
محلی حیتمدانی
۵۴ شامده بیکباشی صبری بک افندی
۵۴ شامده یوزباشی خلوصی بک افندی
۱۸۳ ادرنده دوردنجی بولوک ملازم نانسی علی رضا
بک افندی واسطه سیله بولوک افرادی قارداشلرمن
۱۰۸ ادرنده ردیف یوزباشیسی *** بک افندی
۴۰ اورخانهده یوز باشی خیرالله بک افندی
۱۴۸ ادرنده اعدادی عسکرسی طلبه سی سوکیلی
اولادلرمن [خلیل بک واسطه سیله]

۶۶۵

۶۶۸۹ قرق یدی نومرولی نسخه مزده اعلان اولونان
۷۳۵۴ جمعا یکون

دوئنامن ایچون

غروش

- ۵۴ شامده بیکباشی صبری بک افندی
۵۴ شامده یوزباشی خلوصی بک افندی
۲۱۶ اورخانهده یوزباشی خیرالله بک افندی
۳۲۴

« فن » مجموعه سی

دارالفنون عثمانی ریاضیات شعبه سی منهی صنفی
افندیلری طرفندن « فن » نامنده بر مجموعه نشرینه
باشلانیش و بولکون برنجی نسخه سی چقمشدر .
مؤسسلرخی تبریک و دوام انتشارخی منی ایدرز .
شیان وطنک اظهار ایتدکلری بوکی فائده لی مساعی
وتشبات باعث شکران و مسرتدر .

مسابقه من

اولجه دین اسلام حقنده صورتیغمز سؤاله ویریلن
جوابلرک اوج دانسی هیئت تحریریه منجه عین
درجهده ترجیح ایش ایدی . بونلردن بردانه سنک
بالدقیق اتخانی ایچون استاد طاهر بک افندی حضر تلری
ومعلم وحی بک افندی و دیگر ارباب اختصاصدن
متشکل بر هیئت ممیزه مهراجعت ایتدک . مکتب
ملکیه منهی صنفی مداوملرندن اسماعیل حکمت بکک
اثری برنجیلکی قازاندی . عن قریب وعدمزی ایفا
ایله برابر اثری معارف نظارتنه تقدیم ایده جکمز .

برهقه قق قوعات

عثمانل واوروپامناسیاتی . — عین مظفریاتی . — سیاحت
وغایت خلافتناهی . — ناظم باشا و معتدل حریتروان . —

حریه ناظریتک سیاحتی . بغداد شمندوفری . — روسیه
وچین . — بولغارلر ....؟

عثمانی — اوروپا مناسیاتی بر آراق طاتسز بر
شکل آلمشکن بردن بره دوزلمشدر . بزه آرتق اون
پاره ویرمه مک عزم ایتش اولان فرانسلر ، بودفعده
کندلرینه خاص بر تراکت و ظرافتله : قاج ملیون
ایسترسکمز ؟ دیورلر . ذاتاً تورکیایه هر وقت دوست
قالغه چالیشمش اولان آلمانلرک بولوک کونلرده اظهار
ایتدکلری خیر خواهلق حقیقه قیمتی در . انگلیزلر
دخی دونوق اولدینی قدر جدی برشکلده . خاطری
صاییلر بر عثمانی حکومت وملت می موجود اولدینی در
خاطر ایتدیلر . ایتالیا ، آرتق مشهور یعنی غایتله
مشهور قهرمان غازیالای بی ازناودلغه کوندرمه مک
قرار ویرمه بکزیور . روسیه دوستمزک سسیده
براز کسیدلی . بوتدلایه عجبا سبب نه ؟

حکمت قارلری بوکی تبدلانتک سبیلری حقنده کی
بیانمزی اونوتما مشلدر ، ظن ایدرز . اوروپا ،
ایصیرامادینی آلی اوپر ، چونکه اوروپا ، حقه دکل ،
قوته طابار . بنابرین ملی ثبات ومتاتمز قوت بولدقه
اوروپانک دخی تراکت و ظرافتی چوغلا جقنه شبهه
ایتمه ملی یز .

§ عین قوماندان عمومی عزت باشانک موصلتله
برابر فعالیتله باشلایان تأدیب شیمدی به قدر جوق مؤثر
تبیجهلر ویرمشدر . شانی اردومز ، مرکون یکی بر
موقت قازانمقدهدر . عن قریب اغتشاشک بیتدیکنی ،
قارداشلق دوره سنک باشلادیغی کورمکه مباحی اولاجمز .
عسکر مزک تلفاتی لاشی قیلنددر .

§ براز انحراف مزاجه دوچار اولان سوکیلی
پادشاهمز تمایله اعادة عافیت ایتمشدر . روم ایلی به وقوع
بولاجق سیاحت شاهانه مناسبتله سلاطین و مناسرده
بولوک برشادمانی حکمفرما اولویور .

§ ناظم باشا ، بغداد والیک و قوماندانلغدن عزل
ایدلمشدر . حریتروان فرقه سی ارکانی ، ویردکلری
تقرر و کوستردکلری شدت ، بوعللک مهم سببی در .
مذکور فرقه به منسوب اولدینی حالده بواشده حقندن
آیرنامش اولان آلوسی زاده سیدعلی افندی بی شایان
تبریک بولورز . بزم ایچون دییه جک برجهت قالیبور :
جناب حق بومملکتی بوفرقه ارکانی کی دوشونلرک
آینه دوشمکدن محافظه بویورسون .

§ حریه ناظری محمود شوکت باشا روم ایلی به
سیاحت ایده جکمز . مشارالیه بوشنه دولاشمانی
سومدیکندن بوسیاحتنده دخی مملکت ایچون فوائد
واردر .

§ بو هفتک وبلکده بوشنه نک المهم وقعه سی ،
بغداد شمندوفری مسئله سنک برصورت قطعیه حل
ایدلمش اولماسی در . سنه لردن بری معلقده قالان
وبین المل بر مسئله شکلی آلان شوایشک حلی جدأ
شایان مسروریتدر . المانیانک بواشده کوستردیکی

مأثر اثلا فویانه حقیقه بویوک والمانلرک سیاست سلیمه
ومتینه سنه بویوک شاهددر .

المانلر ، بصره قسمک انشاسی حقندن فراغت
ایدیورلر . بوخط جسم اولجه بالکیز المانلرک منافعی
تأمین ایده جک ایکن شمدی بوتون حکومت معظه نک
منافع اقتصادی سنه خدمت ایده جکمز . شومافع یعنی
ایچنده البت بز عثمانلرده بر حصه اصابت ایدر :
بوتون بووقوعانده مشهود بصره ابتهاج اولانک
سهوعلی حالت ، فرانسلرک تورک دوستلرینه پاره
اقراض ایتک خصوصنده کی ابتلا درجه سنی بولان
آرزولریدر . بوخصوصده روسیه به خیر الحلف اولدیغمز
آکلاشیلیور . بر حالده دکل بکرمی ملیون ،
حتی یوز ملیون لیرا ایستسه مک ، یوق دییه جکمز .
اوله آکلاشیلیور که مادام ماریان ایلمش ، ایکی ده
برده غوغا ایتلرینه و طلاق قانونلرینه رغماً بر بردن
آیرلامایه جق . بزه بوزوکورتک فرانسهده بویاره
وارکن یکدیگر مزه لازم و ملزوم قیلندن بولویورز .
فرانسه ، عالم اسلامه قارشى طور و مشوارخی ده کشیدیر
وبی معنادر و تعظمدن کچرسه آزاده صمیمی دولغه
مانع برشی قلماز فکرنده یز .

بغداد شمندوفری نک ، بغداد پارچه سنک عن
قریب انشاسنه باشلانجی ایشیدیلور . انشالله انشا آت
باشلادیغی یقده توریرز .

§ روسیه حکومتک چینه اولان تبلیغاتی معلوم ،
چینک ویردیکی جواب ایسه پکده معلوم دکلدی .
روسیه نک چولغاربانک قابوسی حکمنده اولان « قوچه »
شهرینی استیلا ایده جکی بیله سوبانمش ایدی .
بودفعده ژاپونیانک مانجوری طرفلرینه قوت سوق
ایتدیکی آکلاشیلیور . صانیرزکه روسیه بواشیدن
فراغته مجبور اولاجق .

§ بولغاراشقا چتکلری ، قان و قتل قومانیلری ،
وحشی و آلاق بولغار سیاستک سایه معاونتده ،
بوشنه دخی ما کدونیده آل برلکیله اجرای وحشت
ایچون ائتلاف عقد ایتدیلر . بولغار حکومتک
حیدودلره وحیدودلغه اشتراکی ارتق شبهه ایده جک
حاله دکل . دیمک بزه دوشن وظیفه دخی تعین
ایدیور . بابولغارلری تقلیداً بولغارستان وروم ایلی
شرقی به چتکلر کوندرمک ، یاچودده بولغارستانی
تپه لیمک . آرتق عثمانی حکومتی مبارک وطنلرک
بوشنهده جولانگاه خوانخواران اولماسنه مساعد
ایتمه ملی در .

§ بالغان غزته سی صاحبی ادهم روحی بکک
سیلی تخلیه ایدلمشدر . بوفداکار وطنپرورک
بولغارستانده کی موقعی جوق کوچلشمشدر . باقلم نه
اولور .

« حکمت مطبوعی » مدیر مسئول : احمد ماسی

